ਰਹੀਮ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਅਨਜ
ਬਨਾਮ
ਗੋਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4628)
ਜੁਲਾਈ 24, 2023
[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੇਰੀ – ਮਾਫੀ ਦੀ – ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਚਾਅਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਫੈਸਲਾ: ਚੂੰਕਿ ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਗਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ – ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 52 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ – ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ – ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 – ਧਾਰਾ.96 – ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 – ਧਾਰਾ.5 – ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ.

ਕਲੈਕਟਰ, ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ, ਅਨੰਤਨਾਗ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਮਸਤ. ਕਤੀਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1987) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 107 : [1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 387 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4628 ਦਾ 2023.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜਬਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸੀਟ 'ਤੇ 16.04.2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ.

ਵਿਕਾਸ ਉਪਾਧਿਯਾ, ਨਿਤਿਨ ਗੌੜ, ਕੌਸਤੁਭ ਅੰਸ਼ੁਰਾਜ, ਕੁਬੇਰ ਬੈਦ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਤੋਮਰ, ਮਿਸ ਅੰਕਿਤਾ ਕਸ਼ਯਪ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ.

ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਵਿਕਾਸ, ਅੰਸ਼ੁਮਾਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਭਿਜੀਤ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ।

ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਾਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 3/02 ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 01.10.2005 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ

ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 52 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 35A/2005 ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1185/2010 ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 16.04.2015 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂਰ 'ਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 52 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

“ਵਿਧਾਨ ਨੇ 1963 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ

'ਗੁਣਾਂ' ਤੇ ਮਾਮਲੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ 'ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ' ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਪਰਯਾਪਤ ਲਚੀਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ-ਇੰਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਨੇਹਾ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਲਗਦਾ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਉਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ:

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

2. ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. "ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਂਡੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਘੰਟੇ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਹਰ ਸਕਿੰਟ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਂਝੀ ਅਕਲ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. ਜਦੋਂ ਮੌਲਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੌਲਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਜਾਣਬੁੱਝ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਨਾਇੰਸਾਫੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

5. ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਦੇਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਜੋਖਮ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

6. ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾਇੰਸਾਫੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਇੰਸਾਫੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਨਿਆਂ-ਉਨਮੁਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਸੀ।"

5. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ-ਉਨਮੁਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਵਜਹ ਭਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਇਸ ਦੂਰ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਘੜੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਕਰੇਗੀ। ਜੇ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਆਂ-ਉਨਮੁਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਬਜਾਏ ਲੋਹੇ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਾਲੇ ਤਕਨੀਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੁੰਦੀ।

6. ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਮਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

7. ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 16.04.2015 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਦੁਆਰਾ 08.10.2010 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 35A/2005 ਹੈ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਨਸਰੁੱਲਾਗੰਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਰ, ਐਮ.ਪੀ. ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰਨਗੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ. ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ.

8. ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ 23.08.2023 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਤਾਜ਼ਾ ਨੋਟਿਸ/ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਇਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

9. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਦ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ) ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate